

žita izvesti, se mora spomladna. Poleg pšenice in rži je važna tudi setev spomladnega ječmena, ki je za zmesni kruh prav dober. Če tudi nam spomladna setva krušnega žita nekaj pozneje zori, je vendarle še setev strniščne ajde po teh sadežih mogoča, zlasti po spomladnem ječmenu.

Seveda se nam tudi pri tej setvi kažejo težave, katere bo treba na kak način premagati.

Največja težava se nam kaže v dobavi potrebnega semena. Iz zunanjih dežel bo težko kaj dobiti. Najbrže nič. Pa tudi iz domačih krajev bo težko spraviti potrebno seme skupaj, deloma zaradi tega, ker se spomladnega žita pri nas sploh manj prideluje (le po gotovih krajih), deloma pa zaradi tega, ker je vojnožitni prometni zavod že vse pokupil, kar je bilo razpoložnih zalog. To je velika škoda za naše žitno pridelovanje, na katero smo od dne do dne — bolj navezani.

Na vsak način bi se morala c. kr. kmetijska družba, oziroma Gospodarska Zveza, takoj pobrigati za to, da se dobi vse potrebno seme spomladnega žita, kolikor se ga da sploh še dobiti. Ravno tako se morajo pobrigati pa tudi vsi tisti gospodarji za nakup potrebnega semena, ki želijo sejati spomladno pšenico, spomladno rž ali pa spomladni ječmen. Najbolje bo, če se prizadeji gospodarji obračajo na svoja županstva zaradi dobave potrebnega semena in da posredujejo županstva ves ta nakup.

Najtežje bo dobiti spomladno pšenico, ker je pri nas bolj izjemoma pridelujejo. Glede te je pripomniti, da jo moramo sejati v prvi spomladni, da bo imela zadosti vlage za svoj razvoj. Spomladne rži se bo dalo še kaj dobiti, ker se pri nas v hribskih krajih rada prideluje. Tudi za rž velja zgodnja setev. Važen je v takih slučajih pa tudi spomladni ječmen, ki se pri nas tuintam seje in od katerega bi se moralo dalo dobiti tudi še nekaj semena.

Na vsak način je naša naloga, da skrbimo že sedaj za spomladno setev in da storimo v tem oziru vse, kar je mogoče. Le na ta način si zamoremo zagotoviti zadosten pridelek krušnega žita v nastopajočem letu.

Rohrman.

Kmečki kruh -- pod mizo.

Piše se nam:

V ponedeljek dne 11. vinotoka 1915, kmalu po 9. uri zjutraj je prišlo v »Z.« gostilno v Ptuj s košarico v roki kakih 14 ali 15 let staro, čedno oblečeno kmečko dekle k mali južini. Povzilo je skledico neke juhe z mesom in zraven pilo četrt l. vina. Pri tej priliki sem jaz, tujec v ptujskem mestu, sedeč ob drugi mizi, opazil, da je dekle vsakokrat, kadar je došla natakara v sobo, skrilo domač kmečki kruh na svoje krilo pod mizo; ko je pa natakara odšla, položilo je isti kruh zopet pred se na mizo in to ponovilo večkrat.

Mene je tako skrivanje poštenega kmečkega kruha v sedanjem vojnem času hudo pogrelo. Moj Bog, sem si mislil, če naš vsakdanji črn kruh tudi še zdaj nima veljave po gostilnah, da se mora skrivati pod mizo, kedaj pa ga bo sploh imel? Najraje bi bil dekle pošteno okregal, a premislil sem si ter sklenil ga o priliki naznaniti Tebi, cenj. »Slov. G.«, ki si vrl zagovornik in branitelj kmečkih pravic in koristi, da Ti zakličesh 25.000krat na ves glas, ki se bo slišal širom slov. domovine: »Hoj, dekle, tako pa ne! Črn kmečki kruh na in ne pod mizo, in če je tudi stokrat v mestni gostilni! Ne sramuj se ga, ampak spoštuj ga in ponosna in vesela bodi, da ga imaš! Na stotisoče je ljudi, ki bi ga radi imeli, pa ga nimajo. Časi, ko je bil preprost človek od sebičnih preobjektivnikov zasramovan zaradi tega, da je vzel grizljaj domačega kruha, mesa i. dr. se boj na daljno pot, so minili ter se ne bodo več vrnili. Dandanes smo prepričani vsi, da brez vsakdanjega kruha ni vojske, ni zmage, ne domovine. Sedaj v marsikateri trgovini ali gostilni za gotov denar ne dobiš kruha, ne belega, ne črnega; navsezadnje pa jej denar, če moreš! Kmečke stopinje, kmečki žulji rešujejo našo ljubo Avstrijo iz nastavljenih pastí, v kateri bi naj mi vsi, izgledani do smrti, obnemogli. Da se to ne bo zgodilo, k temu pripomagaj tudi okregano kmečko dekle, ti, z najprijadnejšim delom na rodni grudi domači, kjer po leti vsakdanji kruhek zori!»

A. Starina.

Nove vladne odredbe na na gospodarskem polju.

Nove cene za moko. Stajersko namestništvo razglašajo: Notranje ministrstvo je izdalo za vojno-žitno-prometni zavod nove predpise glede na zmletje žita ter določilo nove cene za oddajo moke na debelo.

Te cene za oddajo moke na debelo znašajo za meterski stot, in sicer od mlina, oziroma od zadnje železniške postaje kupca, za pšenični zdrob in pšenično moko za peko 110 K, za moko za kuho št. 1 90 K, za št. 2 75 K in za krušno moko 47 K za meterski stot. Na podlagi teh cen, ki so mnogo višje, kakor so bile dosedanje cene za moko, je določilo namestništvo cene za moko pri prodaji na drobno. Te cene so različne, in sicer so drugačne za občine, ki se nahajajo ob kaki železniški postaji, za občine, ki niso oddaljene več kakor 3 km od kake železniške postaje, ter končno za vse druge občine na deželi. Za občine, ki se nahajajo ob kaki železniški postaji, ali ki so oddaljene od kake železniške postaje 3 km, so določene cene za nadrobno prodajo moke sledeče: za pšenični zdrob in za pšenično moko za peko 1 kg K 1.20, za moko za kuho št. 1 90 v, št. 2 84 v in za krušno moko 1 kg 55 v. Za občine, ki so oddaljene od kake železniške postaje več kakor 3 km in ne več kakor 10 km, so določene cene pri prodaji moke na drobno sledeče: za pšenični zdrob in za pšenično moko za peko 1 kg K 1.21, za moko za kuho št. 1 1 K, št. 2 85 v in za krušno moko 56 v. Za vse občine, ki so oddaljene od kake železniške postaje več kakor 10 km, so pa cene sledeče: Za pšenični zdrob in za pšenično belo moko za peko 1 kg K 1.23, za pšenično moko za kuho št. 1 K 1.02, št. 2 87 v in za krušno moko 1 kg 58 v. Pripomniti je, da v te cene ni všteti užitinski davek.

Novi predpisi za zmletje žita. Notranje ministrstvo je izdalo glede na zmletje žita vojno-žitno-prometnemu zavodu sledeče nove predpise: Iz pšenice se sme izmleti 3% pšeničnega zdroba, 15% nove vrste pšenične moke za kuho, in sicer št. 2, potem 64% krušne moke in 15 odstotkov otrobov. Dosedaj je znašal izmletek 78%, odslej naprej bi pa znašal 82%.

Najvišje cene za petrolej. Z 2. januarjem so stopile v veljavo najvišje cene za petrolej v prodaji na drobno, ki so v raznih krajih različne, in sicer z ozirom na oddaljenost posameznih občin od železniških postaj, oziroma mest. Nekaka temeljna najvišja cena za spodnještajerske okraje je 50 v za 1 liter ali 61 v za 1 kg petroleja. Za mariborski okraj velja 50 v, oziroma 61 v kot temeljna cena. Z ozirom na razne stroške pri prevažanju od železnice je za večino občin določeno 51 v, oziroma 62 v, za najbolj oddaljene občine 52 v, oziroma 63 v. V ptujskem okraju je temeljna cena 51 v, oziroma 72 v, za bližnje občine 52 v, oziroma 63 v, za najbolj oddaljene 54 v, oziroma 65 v. Za ormoški sodni okraj 51 v, oziroma 62 v (za Ormož, Hardek, Obrž in Središče), za ostale občine 53 v, oziroma 64 v. Za rogaški sodni okraj 52 v, oziroma 63 v (za Rogatec, za Slatino in okolico in za Kostrivnico), za vse druge občine 54 v, oziroma 65 v. Te najvišje cene se morajo v prodajalnah na vidnem mestu javno razglasiti.

Oddaja kovinskega orodja. Ministrstvo je dne 29. decembra glede oddaje kovinskih predmetov in orodja sledeče odredilo: 1. Izdelovalci in trgovci morajo od svojih zalog za sedaj oddati samo eno tretjino kovinastih predmetov, ki jih imajo v zalogi. 2. Lastniki gostiln in točilnic, pekarij in slaščičarn, nadalje društva, ki imajo gostilne in točilnice — izvzeti so zavodi, ki imajo izrecni dobrodelni namen — morajo za sedaj oddati samo polovico kovinastih predmetov in orodja, ki jih imajo v svoji posesti. Taki predmeti so: Kuhinjska posoda in navadna bakrena, ali z drugimi kovinami prevlečena posoda, ki se rabi pri kosilih, posoda iz čistega nikla, možnarji, tolkači, navadni svečniki — izvzeti so svečniki iz pločevine — gladilniki iz medenine, posoda in kotli iz bakra in medenine, ki se rabijo za vkuhanje sadja in zelenjave, vratca ali plošče pri pečeh in štedilnikih, ki so napravljena iz bakra, medenine, bronca ali tombaka, uteži iz medenine od teže pol kg in naprej. Predmete iz drugih tvarin, ki so na tanko prevlečeni z bakrom, medenino, bronom, tombakom ali niklom, ni treba oddati. Tretjina ali polovica oddaji podvrženih kovin se izračuna tako, da se pri tehtanju vzame v poštev ali v račun tudi ona množina kovin, ki jo je dotičnik že ali brezplačno ali za gotov denar oddal osrednji delniški družbi za kovine ali posebnim za nakup kovinskih predmetov pooblaščenim osebam ali trgovinam. Od skupne teže se torej potem odšteje ena tretjina ali polovica. Če imaš n. pr. sedaj v zalogi 150 kg kovinastih predmetov, oddal pa si jih že poprej prostovoljno 60 kg, ti ni treba — če si trgovec ali izdelovalec — sedaj oddati več kot 10 kg; če pa si gostilničar, moraš po gornjem računu oddati še 45 kg svoje posode ali predmetov, t. j. 60 in 45 je 105 kg. Kedaj morajo izdelovalci, trgovci in gostilničari oddati zahtevane predmete, bo določilo okrajno glavarstvo. Druge osebe, t. j. zasebniki, posestniki i. t. d., ki bi morali že do 30. decembra oddati svoje kovinaste predmete, se lahko tudi po tem roku to storijo in jih prostovoljno prodajo osrednji delniški družbi za kovine na Dunaju ali pa njenim pooblaščenim.

Če komu ni popolnoma jasno, katere predmete svojega gospodarstva bi naj oddal, naj se obrne do okrajnega glavarstva.

Rusko bojišče.

Lansko leto so Rusi v sedanjem času gospodarili v Karpatih, kjer so pozneje tudi izkrcavali. Na tisoče ruskih vojakov spi v karpatskih šumah večno spanje. Karpati so bili pogin ruske armade. Daleč, več sto kilometrov, so morali Rusi vsled svojih karpatskih porazov premakniti svojo bojno črto nazaj na svoje ozemlje. Edino ozek pas gališke zemlje izhoden od reke Strypa in severno od Dnjestra še ima ruska armada v svoji oblasti. Celo jesen si Rusi ni upali napadati. Zbiral je na tistem sveže čete, jih izpila in pošiljal proti naši meji. In sedaj, ko je napočela na severnem bojišču ostra zima, se je ruski medved vzdramil in se skobacal iz svojega dobro zavarovane brloga v Besarabiji in Voliniji ter je začel ob koncu meseca decembra 1915 napadati naše postojanke ob besarabsko-bukovinski meji in zadnje dni tudi v izhodni Galiciji, ob Dnjestru in Strypi.

Ob Novem letu so bili napadi Rusov ob Strypi izredno srditi, boji pa silno krvavi. Posebno pri mestu Bučac (severoizhodno od Stanislava) ter pri Burkanovu (severno od Bučaca) napadajo Rusi z veliko silo. Dosedaj so ostale te naše postojanke, kakor tudi one ob besarabski meji, kljub večdnevni ruskim navalom v naših rokah. Rusi so si zamenjivali svoje glave ob trdnih naših vrstah. Več stotin Rusov je obležalo mrtvih pred našimi žičnatimi ograjami, čez 3000 pa so jih naši v zadnjem tednu ujeli.

Nekatera poročila pravijo, da je Rus zbral sedaj proti avstrijski bojni črti novo dvamilijonsko armado. Potemtakem bi bilo pričakovati na severu še hudih bojev.

Hudi boji v izhodni Galiciji, in ob besarabski meji.

Poročila z bojišča.

Dne 30. decembra.

Boji v izhodni Galiciji se razširjajo in postajajo hujski. Včeraj (29. dec.) sovražnik ni napadal samo besarabske fronte, marveč tudi naše postojanke izhodno od dolnje in srednje Strype. Njegovo prodiranje se je razbilo večinoma že v ognju naših baterij. Kjer se to ni zgodilo, so se razbile ruske napadalne čete v našem infanterijskem ognju in v ognju strojnih pušk. Na najsevernejšem delu svojega včerajšnjega bojišča pred območjem v Burkanovu je pustil sovražnik 900 mrtvih in težko ranjenih. Tu so se udali 3 praporščaki in 870 mož. Skupno število 29. dec. v izhodni Galiciji ujetih je preko 1200 mož.

Dne 31. decembra.

Predozemlje naše fronte ob Strypi je bilo med Bučacem in Višnjovskim, tudi včeraj (30. dec.) pozorišče ponovnih z močnimi silami izvedenih ruskih napadov. Zopet so se, kakor prejšnje dni, v ognju hladnokrvnih hrabrih čet naše Pflanzler-Baltonove armade razbile vse sovražne naskakovalne čete. Ob dolnji Strypi in na besarabski fronti je delovanje po zadnjih bojih močno izčrpanega sovražnika začasno popustilo. Izgube, ki so jih imeli Rusi v preteklih dneh na izhodnogaliških bojiščih, presejajo povsod običajno mero. Včeraj, dne 30. decembra je ležalo ob Strypi pred odsekom ene stotnije 161, pred nekimi drugim 325 ruskih trupel. Ob dolnji Strypi, ob Ikvi in ob Putilovki ni bilo nobenih posebnih dogodkov.

Dne 1. januarja 1916.

Bitka v izhodni Galiciji se nadaljuje z nezmanjšano silo. Težišča teh bojev se je včeraj dne 31. decembra nahajalo ob srednjem in spodnjem toku reke Strype.

Že v prvih popoldanskih urah se je pričelo na ozemlju severno-izhodno od Bučaca živahno obstreljevanje mnogostevilne ruske artilerije, ki je trajalo notri do večera. Nato je začel sovražnik napadati. Sovražne čete so prodirale mestoma v gostih napadalnih vrstah štiri- do petkrat notri do naših žičnih ovir, toda bile so vsakokrat pod velikim

skimi izgubami odbite. Po noči se je umaknil sovražnik, pustivši na bojišču na stotine mrtvih in težko ranjenih, nazaj v svoje 600 do 1000 korakov oddaljene postojanke.

Istotako so bili odbiti vsi ruski napadi pri Jaslovicah južno od Bučaca ter pri Usjakovu ob Dnjestru.

Na besarabski bojni črti je bilo na Silvestrovo razmeroma mirno.

Dne 2. januarja.

Sovražnik je sedaj zopet pričel svojo ofenzivo tudi proti besarabski bojni črti armade generala Pflanzer-Baltina. Ko je že v noči na novo leto dvakrat in na novega leta dan predpoldne i totako dvakrat brezuspešno poskušal udredi v naše postojanke, je ob 1. uri popoldne zopet vnovič hudo napadal utrdbe pri Toporocu; napad je pa bil od hrabrih braniteljev v bojnem metezu odbit. Dve uri pozneje je prodiralo na cmenjenem prostoru šest ruskih polkov, ki so pabili večinoma zopet odbiti. Le na ozemlju enega bataljona se boj na Novega leta dan ni bil zaključen. I gube sovražnika ob besarabski bojni črti so izvanredno velike.

Našo bojno črto ob Strypi severno-izhodno od Bučaca je sovražnik na Novega leta zjutraj zopet napadel. Napad se je izjalovil ravnotako, kakor ruski sunek proti nasipimi severno-izhodno od Burkanova.

Število v zadnjem tednu ujetih Rusov v izhodni Galiciji znaša 3000 mož.

Dne 3. jan.

Tudi včeraj dne 2. januarja so se vršili ob besarabski bojni črti celi dan srčiti boji. Sovražnik je storil vse, da bi predrl naše črte na ozemlju Toporovca. Vse poskuse predreti je izjalovil hrabri odpor naših junakov. Število ujetih Rusov znaša 3 častnike in 850 mož.

Ob izlivu reke Seret, ob spodnji Strypi, ob potoku Kormin ter ob reki Styr so bili odbiti po samezni ruski sunki.

Zakaj Rusi napadajo?

Mnogi nepristranski vojni strokovnjaki, ki dobro poznajo težaven položaj ruske armade — veliko pomanjkanje častnikov in dobrega moštva — pravijo, da Rusi skoro gotovo nimajo namena začeti z novo veliko ofenzivo proti nam. K zadnjim napadom na našo fronto so jih najbrž prisilili Angleži in Francozi in tudi Italijani, da bi vsled ruskih napadov v Galiciji in Bukovini bilo naše armadno vodstvo prisiljeno, odtegniti nekaj svojih čet iz balkanskega in italijanskega bojišča, kjer našim sovražnikom precej slaba prede. Mi smo ob Strypi, Dnjestru in sploh na celi ruski bojni črti močno utrjeni in se nam torej ruskih navalov ni treba posebno bati.

Kako je bilo ob Dnjestru.

Slovenski vojak Ivan Zupčan, doma iz Dobrovlja pri Marija Nazaretu, piše svoji mami, sestri in bratu:

Dragi mi domači! Prosili ste me, naj vam opišem kakšen dogodek iz vojaškega življenja. Opisal vam bom nek dogodek, ki sem ga doživel ob Dnjestru blizu besarabske meje. Bilo je neki večer, precej že po solnčnem zahodu. Jaz in trije drugi korenjaki smo bili odbrani za patroljo. Mislim sem si: salamenski ruski medved, če se srečava, se tova dala, da se bodo kar iskre kresale. Ta večer sem imel povsod smolo. Že ko smo prišli iz našega strelskega jarka do žične ograje in smo lezli tam skozi, sem se jaz tako opraskal po rokah, da sem nevoljen malo porentačil, a na to sem kmalu pozabil, ko smo šli dalje. Koračil sem naprej, oni trije korenjaki pa za menoj. Nekaj časa je slo dobro. Toda kaj pa je to? Naenkrat mi je zmanjkalo tal pod nogami. Na moje veliko začudenje sem se valil po grozni strmini dol naravnost proti Dnjestru, ki teče spodaj. Nekaj časa je bila glava navzdol, nekaj časa pa noge. Seveda sem se kmalu naveličal te vožnje. Zagrabil sem se za grm, ki je bil k sreči na tistem kraju in sem se tako srečno ustabil. Ko bi ne bilo tistega grma, pa bi se bil peljal v Dnjestr kopat, kar bi pa ne bilo posebno prijetno, zakaj brila je mrzla burja, pa tudi prav varno bi ne bilo, kajti Dnjestr je velikanska reka, kakor pet Savinj. Tovariši so se mi smejali na vso moč, ko sem po bregu prikobacal nazaj na vrh. In hajdi, pa smo koračili dalje. Kar naenkrat smo nalezli na rusko patroljo. Mi smo je prej zapazili in smo začeli streljati, a tudi Moskali nam niso ostali dolžni. Pa smo se dali! Drug drugega smo spravljali na drugi svet. Ostali štirje Rusi pa so jo urnih krač pobrisali, mi korenjaki pa smo se živi vrnili v strelski jarek. Tudi jaz sem pozneje parkrat tako bežal pred Moskali, da so mi kar pete živžgale, pa sem jim le ušel, četudi smo bili zelo blizu skupaj.

Rusi so sami velikokrat rekli, da Avstrija ni mogoče ujeti, če ga že za tornistro drži, pa jo Rusu v roki pusti, sam pa uide. Jaz jim tudi fornistre nisem pustil, bi je bilo škoda.

Ne dolgo po tem dogodku smo se poslovili od Dnjestra, pa smo šli nad Labe. Italijani streljajo kakor blazni, a njih infanterija je pa plašljiva, kakor zajci. Tri dni pozneje, ko smo se pripeljali na laško bojišče, sem bil ranjen od italijanskega šrapnela v nogo. Bil je to grozen dan, kakor v peklju. Najprej je priletela granata in me je tako zasula, da sem se komaj iz prsti izkopal in potem je priletel šrapnel in se razpočil ravno nad mojo glavo in me ranil v desno nogo. Sama Mati božja me je varovala smrti. In tega dneva ne pozabim nikoli, če še tudi živim sto let.

Grobovi naših junakov.

Podlovec Martin Zabota, doma iz Slamnjaka pri Ljutomeru, piše svoji ženi:

Ker nam Rusi ne dajo miru ne po noči, ne po dnevih, smo jih tako zdelali, da leži pred našimi postojankami nekaj stotin mrtvih ruskih vojakov. Zidaj mirujejo, ker so sprevideli, da se s slovenskimi lovci ni dobro igrati. Kako hrabro se bori naš lovski bataljon, je najboljši dokaz dejstvo, da je bilo zadnji mesec zopet nad 40 hrabrostnih svetinj razdeljenih med slovenske junake. In z nami se je bojeval tudi junaki bosensko-hercegovski pešpolk šte. . .

Ne daleč od nas in od naših postojank je mesto naših padlih junakov. Majhna in tiha dolinica; ob robu veliki križ iz brezovega lesa. Na desno in levo se vrstijo grobovi junakov, osem po številu. Vsi ti grobovi so lepo urejeni, ob vsakem je nagrobni križ z lepim napisom. Na vsakem grobu so povezani pisari šrapnelov in v njih ovetlice. Zemlja okrog grobov je pesuta z belim peskom, pokopališče je ograjeno z brezovim lesom. V kotih so nasajene smrečice. Bele stopnice vodijo k vratom, nadj katerimi je pisano na levi strani: „Padli lovci“, na desni pa napis: „Počivajte v miru, junaki! Bili ste hrabri in zvesti do smrti!“ Tako spojo naši padli junaki in bratje večni sen. Smrt jih je pokosila v cvetju let, ko so vršili najvišjo domovinsko dolžnost. Lepa in častna je smrt junaka na bojišču! — Martin Zabota, podlovec.

Italijansko bojišče.

Z italijanskega bojišča razglasa naš generalni štab: da se ni zgodilo nič posebnega.

Ob Novem letu sta si francoski predsednik Poincaré in italijanski kralj želela, da bi bila njih domovina velika in njih armada slavna.

Italijanska gosposka in poslanska zbornica sta poslali svoje zastopnike v glavni stan, da voščijo kralju Novo leto. Kralj jim je odgovoril, da se ne vrne prej domov v Rim, dokler ne postane zmagovalec. Bo pač moral v glavnem stanu počakati svojo smrt, verolomni Emanuele.

Pri Milanu in Ferari so zopet trčili vlaki skupaj, pri čemur je bilo ranjenih 25 oseb.

Slovenski fantje in možje stojimo kakor skala.

Slovenski fantje pešpolka šte. 47 nam pišejo z južnega bojišča:

Ljubi mi domači! Vprašate me, kako sem obhajal božične praznike. Naznanjam vam, da sem jih obhajal v strelskih jarkih, pred sovražnim polentarjem. Ravno ob polnočni uri, ko smo se spominjali rojstva Gospodovega, nas je napadel sovražnik s hudo silo. Vendar smo ga z božjo pomočjo dobro naklestili in pregnali od naših postojank. Mi slovensko-štajerski fantje in možje, ki stojimo tukaj kakor skala za domovino in presvitlega nam cesarja, smo mu dali zobat jeklenih črešenj, da se je moral vrniti s krvavimi glavami. Veseli nas tudi, če dobimo slovenske časnike na bojno polje, ker s tem si delamo tu kratki čas.

Mnogo srčnih pozdravov vsem domačim in čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“, ter srečno in veselo svidenje, če ne tukaj na zemlji, potem pa nad zvezdami. Franc Žižek od Sv. Benedikta v Slov. gor.; Ignac Urbanija od Sv. Urbana pri Ptuj; Ignac Murko od Sv. Lenarta v Slov. gor.; Ludovik Pšeničnik, poddesetnik, od Sv. Marjete ob Pesnici; Anton Tisler od St. Ilje v Slov. gor.; M. Harb od Sv. Marjete ob Pesnici; Jožef Fluher od Sv. Barbare v Slov. gor.; Alojzij Požgan od St. Janža na Dravskem polju.

Po šestih mescih.

Ivan Šepetauc z Bizeljskega nam piše: Te dni mine šest mesecev, kar nam je laški zahrbtnež napovedal vojsko. Naša armada, stoji kakor živ zid napremakljivo na svojih postojankah. Izdajalec se vedno zaganja v nas, a se vrača le s potrtimi rebri nazaj. Dne 23. listopada smo imeli pripravljenih za Laha več zabojev ročnih in puškinih gra-

nat. Bili smo čisto brez skrbi v našem kritju, ko javi naenkrat straža, da Lah koraka proti našemu bregu. Menda bi rad imel daljši razgled na morje. G. narednik Zaveršnik je takoj vse pripravil za lov na kosmate polentarske glave. Pa kako je bilo prijetno gledati, ko je marsikateri strahopetec strepetal za kamenom. To je bila prav prijazna igra, kakor v kinogledališču v Ljubljani, samo malo bolj krvavo je bilo. Dokler imamo takšne gospode voditelje in podčastnike, kakor je g. narednik Završnik in še drugi, se ni treba bati naši stotnji poraza.

Kako je ob Soči.

Anton Alt piše svojemu bratu č. g. Altu, Kaplanu v Slov. Bistrici:

Dan se je nagnil. Poslednji žarki zahajajočega solnca padajo na bojišče ter se poslavljajo od mnogih pač zadnjokrat v življenju. Cel dan so grmeči topovi ter sipali svoj pogubonosni ogenj med številne vrste pogumnih bojevnikov. Napočil je večer, napočila noč, bojni grom poneha, vsak si želi majhnega počitka. Mnogi in mnogi že počivajo in spavajo tu smrtno spanje. Podamo se v naša kritja, napravimo ogenj, da si vsaj na večer ogrejemo premle ude.

Vojaki, za to pripravljeni, gredo in pregledajo bojišče in nosijo na vojaških nosilih ranjence v že pripravljene vojaške bolnišnice. Padlim tovarišem pa pripravljajo tovariši pri čarobnem svitu blede lune zadnji počitek v skupni gomili. Skupaj se se bojevali, skupaj so padli, naj še skupaj počivajo, dokler jih ne zbudi trobente glas. O počivajte, junaki, mirno! Daleč počivate, dragi tovariši, od svoje domovine. S pogumom ste šli v boj, oboženi ne le s puško in mečem, ampak mnogi tudi z rožnim vencem. — Pripravljeni moramo biti ne le na boj, ampak tudi na večnost. O srečni, kateri so padli pripravljene, — bil je kratek poslednji boj, sčlavale so njih duše iz te solzne doline v večno veselje. Sedaj nimajo nobenega sovražnika več. Naj jim bo tuja zemlja lahka!

V dežju smrtonosnih krogel in moralnih granat mislim često na svoje drage v mili domovini in na minule čase. Marsikateri prej ni znal ceniti svoje domovine ter bil z marsičem nezadovoljen. Toda kruta usoda nam je pokazala, kaj je trpljenje, zato je postal marsikak drug človek. Če se še enkrat vrnem, bomo bogati na izkušnjah. Jaz sem hvala Bogu zdaj zmiraj zdrav. Z Bogom do zmage Avstrije!

Naše misli o ljubi domovini.

Slovenski vojaki, doma iz mariborske okolice, nam pišejo:

Marsikatera družina, ki je še lani v družbi svojega očeta, svojega brata praznovala Sveto noč, se veselila pri lučicah božičnega drevesa, letos pa vzdihuje: kje je oče, kje je sin? Vse je poklical naš presvitli cesar pod zastavo, pod orožje, braniti ljubo našo domovino. Poslovil se je oče od matere, ženin od neveste, hitela sta tja k svojim tovarišem na bojno polje, kjer se mora premagati naš ljuti sovražnik. „Tiha noč, sveta noč!“ Tiho plavajo nebeski glasovi čez bojno polje, tiho plavajo misli tja v ljubo domovino, tja v rojstni kraj, kjer se nahajajo njegovi ljubci pri lučici božičnega drevesa. V duhu se nahaja doma pri svoji ženi in otrocih. V duhu sliši mili glas domačih zvonov farne cerkve, ki naznanjajo, da se nam rodi naš Zveličar. Mi pa ostanemo tukaj na straži z napeto puško v roki, dokler ne udarimo našega sovražnika in dokler se ne uresniči glas: Čast bodi Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!

Srečno Novo leto želijo vsem dobrim Slovincem in Slovenkam v domovini: Alojz Weis, doma iz Krčevine pri Mariboru; Gašper Fluher in Karl Kerič, oba iz Kamnice pri Mariboru; F. Pečnik in J. Zehlf.

Italijane zebe.

Pismo slovenskih vojakov s koroško-italijanske meje:

Zimo že imamo dva mesca tukaj. Burja in sneg, to nam dela nadlogo. Na polentarja nimamo strahu, ker si itak ne upa k nam z granatami in šrapneli nas včasih oblega, pa teh smo mi že vajeni. Z infanterijo si ne upa naprej; mu menda ne diši naš svinec. Pol leta je že minilo, kar Lah tukaj zgoraj čepi, pa še ni nič pridobil. Ne gre tako lahko, kakor si je mislil, da bo samo šel naprej proti Celovcu. A zime Lah tudi ni navajen. Tukaj nismo daleč narazen, pa slišimo po noči, kako tožijo Lahi: „Fredo, fredo!“ (mrzlo). Daj vsemogočni Bog, da bo skoraj zmrznila sovražnikova moč!

Tukaj na koroško-italijanski meji mi slovenski fantje stojimo, na polentarja prevzimo in zvesto čuvamo prehode v slovensko domovino. Veselo Novo leto in skorajšnje veselo svidenje! Anton Brumen od Sv. Tomaža pri Ormožu; Martin Horvat od Sv. Petra pri Mariboru; Anton Marinič iz Janišberga pri Kapeli.

Bolgarsko bojišče.

Na bolgarskem bojišču, ali pravzaprav na bolgarsko-grškem bojišču, je najnovejše, da so Franco-